VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 162)**
- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 355)**

z dnia 24 czerwca 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 162)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 355)

24 czerwca 2015 r.

Komisja do Spraw Kontroli Państwowej oraz Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące wspólnie pod przewodnictwem posła **Waldy Dzikowskiego (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, zrealizowały następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. (druk nr 3459) wraz z Analizą NIK (druk nr 3509) w zakresie:
– części budżetowej 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe,
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Marek Wójcik** podsekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji wraz ze współpracownikami, **Julia Szczerska** główny specjalista w Wydziale Administracji Państwowej, w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów, **Dariusz Zielecki** wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli, **Wojciech Tarnowski** prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk, Sławomir Jakubczak, Dariusz Myrcha, Tadeusz Oset** – z sekretariatów komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dzień dobry, witam panie i panów posłów, witam pana ministra Wójcika, który reprezentuje tu Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, witam wszystkich zaproszonych gości, sekretariaty wspólnie obradujących komisji: Komisji do Spraw Kontroli Państwowej i Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Dzisiejszy porządek obrad to: rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. (druk nr 3459) wraz z Analizą NIK (druk nr 3509) w zakresie części budżetowej 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe i w podpunktach: dochody i wydatki z załącznika nr 1 i 2, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z załącznika nr 6.

Referuje pan minister, przedstawiciel NIK także prosił o głos a następnie koreferat – pani poseł Królikowska-Kińska.

Jeżeli nie będę widział przeszkód w takim procedowaniu to bardzo proszę o zabranie głosu pana ministra, proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji Marek Wójcik:

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, szanowni państwo, mam przyjemność przedstawić informację dotyczącą realizacji budżetu w części 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe.

Mówię „przyjemność” dlatego, że to był kolejny dobry rok dla funkcjonowania regionalnych izb obrachunkowych i potwierdzenia ważnej roli regionalnych izb obrachunkowych w systemie nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego.

W roku 2014 dochody w części 80 wyniosły 3344 tys. zł. Stanowi to 113,5% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej. Źródłem tych dochodów były w większości, jak corocznie, wpływy z tytułu szkoleń przeprowadzonych przez regionalne izby obrachunkowe dla jednostek samorządu terytorialnego, dla związków jednostek samorządu terytorialnego, dla stowarzyszeń jednostek, również – co trzeba tutaj podkreślić – dla pracowników jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego i samorządowych osób prawnych. To, jeżeli chodzi o dochody. Ponieważ szkolenia te cieszą się większym zainteresowaniem niż przewidywaliśmy, stąd przekroczenie tej kwoty dochodowej, co – mam nadzieję – państwo ocenicie pozytywnie.

Wydatki zostały zrealizowane w wysokości 113.777 tys. zł, co stanowi 100,6% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej. To zwiększenie wynika z faktu, iż w trakcie realizacji budżetu udało się plan wydatków zwiększyć o 777 tys. zł. To zwiększenie wynikało z decyzji Ministra Finansów z dnia 15 października 2014 r. i przeznaczone było dla czternastu regionalnych izb obrachunkowych na sfinansowanie kosztów realizacji zadań finansowych.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych zostały zrealizowane w stu procentach planu po zmianach, dokładnie w wysokości 99 tys. zł. Zostały one przeznaczone na refundację okularów korekcyjnych dla pracowników oraz świadczenia rzeczowe na podstawie przepisów bhp, koszty podróży służbowych osób niebędących pracownikami Izb, będących członkami regionalnych komisji orzekających w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Wydatki bieżące zostały zrealizowane w kwocie 111.547 tys. zł, czyli 99,9% planu po zmianach. Najwyższa grupa wydatków w tym zakresie to wydatki na wynagrodzenia z pochodnymi – 89.960 tys. zł. Pozostałe wydatki bieżące to kwota 21.587 tys. zł, głównie przeznaczona na wynagrodzenia bezosobowe członków resortowych komisji orzekających w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, koszty związane z działalnością rzeczników dyscypliny finansów publicznych, wynagrodzenia ryczałtowe dla dwudziestu jeden nieetatowych członków kolegiów izb. Tutaj korzystam z każdej okazji, aby prosić państwa posłów o to, aby w pracach nad budżetem na kolejny rok uwzględnić trudną sytuację regionalnych izb obrachunkowych. Czynię to w tym momencie mówiąc o realizacji budżetu za 2014 rok, ale – rzeczywiście – musieliśmy korzystać także z członków nieetatowych kolegiów i finansować ich ryczałtowo, w związku z tym o tym opowiadam.

Pozostałe koszty to, oczywiście, koszty bieżące konieczne do funkcjonowania regionalnych izb, ale także koszty związane z podróżami służbowymi a także koszty związane z udziałem w międzynarodowych wyjazdach. Było ich niezwykle mało, ale ponieważ regionalne izby są członkami europejskiej organizacji zrzeszającej tego typu organizacje, w związku z tym tego typu wyjazdy były, ale – podkreślam – jeśli pamiętam, raptem dwa w ciągu całego roku.

Jeśli chodzi o wydatki majątkowe, zostały zrealizowane w kwocie 2131 tys. zł, czyli 99% planu po zmianach. To głównie zakupy inwestycyjne związane z rozbudową sieci informatycznej, także zakup urządzeń wielofunkcyjnych centrali telefonicznych, czterokrotnie dotyczyły one środków transportu. Chcę podkreślić, że wymieniamy samochody, które mają przebieg sięgający miliona a nawet jeszcze więcej kilometrów. Są to samochody nastoletnie, o bardzo dużym przebiegu, które generują wprost bardzo duże koszty utrzymania. W związku z tym efektywne, było zakupienie nowych samochodów, dlatego że w bardzo krótkim czasie koszty ich zakupu zamortyzują się.

Największą pozycją wydatków była modernizacja siedziby Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, pierwszy etap remontu nowej siedziby przy ul. Ogrodowej przy zaangażowaniu środków zewnętrznych. Mam nadzieję, że uda się te inwestycję zakończyć do roku 2016. Także w tym roku przy udziale środków z Funduszu Ochrony Środowiska. Rok 2014 to był pierwszy rok kompleksowego remontu budynku przy ul. Ogrodowej 28d w Łodzi.

Jeżeli chodzi o wynagrodzenia i pochodne, zostały zaplanowane na 2014 r. w kwocie 91.026, naliczane na 237 etatów członków kolegiów oraz 1182 osoby nieobjęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń. W wyniku zmian ten plan uległ obniżeniu do 89.963 tys. zł, z tego wynagrodzenia – 76.264 tys. zł, pochodne – 13.699 tys. zł.

Wydatki na wynagrodzenia zostały zrealizowane w wysokości 100% planu, faktyczne zatrudnienie wyniosło 1294 pracowników. Rzecz jasna regionalne izby obrachunkowe obejmuje także zamrożenie wynagrodzeń w całej administracji.

Na koniec drodzy państwo chciałem poinformować, że Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła realizację budżetu w części 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe.

Ośmielam się prosić także państwa o pozytywną opinię.

Bardzo dziękuje za uwagę.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Nienajlepsza sytuacja w regionalnych izbach obrachunkowych, jeśli chodzi o kwestie finansowe, jest nam znana. Mam nadzieję, że ministerstwo dość aktywnie działało w tej kwestii i my się do tej aktywności przyczynimy, mam nadzieję.

Podsekretarz stanu w MAiC Marek Wójcik:

Dokonaliśmy przeglądu w tym zakresie, przygotowaliśmy konkretny plan działania, który będzie wyrównywał różnice między regionami izbami obrachunkowymi, np. w zakresie zagwarantowania infrastruktury majątkowej. Szukamy rozwiązań oszczędnościowych.

To nie zmienia postaci rzeczy, że prosimy Ministra Finansów o zwolnienie z tego kagańca, który nad regionalnymi izbami obrachunkowymi został zaciśnięty.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Mam nadzieję, że nam się uda pokonać Ministra Finansów.

Dziękuję.

Czy pan dyrektor Zielecki chciałby jeszcze w tej kwestii?

Bardzo proszę.

Wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Żeby nie przedłużać, chciałem tylko potwierdzić pozytywną ocenę wykonania budżetu w tej części. Co prawda były drobne nieprawidłowości w RIO w Bydgoszczy, gdzie zastosowano nieprawidłowy tryb zamówienia publicznego i w RIO w Kielcach, gdzie były dodatkowe umowy z pracownikami, które – naszym zdaniem – powinny być wykonywane w ramach umowy o pracę. Niemniej jednak, z uwagi na niewielka skalę i niewielką kwotę tych nieprawidłowości, nie wpłynęło to absolutnie na ogólną pozytywną ocenę.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze.

Pani poseł?

Poseł Andrzej Kania (PO):

Pan poseł będzie…

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Proszę bardzo.

Poseł Andrzej Kania (PO):

Dziękuję bardzo.

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, koreferat miała wy łosić pani poseł Królikowska-Kińska, niestety, ma wystąpienie na sali plenarnej, ale swoje myśli i ocenę i wniosek przelała na papier.

Pozwolicie państwo, że odczytam jej stanowisko jako koreferenta:

„Regionalne izby obrachunkowe sprawują nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych oraz dokonują kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych. Są jedną z instytucji państwowych przyczyniających się do zapewnienia płynności i stabilności finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

W układzie zadaniowym budżetu na 2014 r. do oceny realizacji tego zadania przyjęto jeden miernik: liczbę negatywnych raportów o stanie gospodarki finansowej w relacji do liczby nadzorowanych jednostek. Zaplanowano wartość tego miernika na mniej niż 7%. Miernik ten wynosił w 2014 r. 1,25%. W przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2014 r. wykazano wykonanie dochodów na poziomie 113,5% planu na 2014 r. Najwięcej dochodów, 89.4%, uzyskano ze szkoleń dla jednostek samorządu terytorialnego. Pozostałą część stanowiły przede wszystkim wpływy z różnych opłat oraz dochody z wynajmu i dzierżawy składników majątkowych.

Wydatki zostały zrealizowane 99,9% planu po zmianach na 2014 r. oraz 100,1% wykonania za 2013 r. Wydatki płacowe wraz z pochodnymi zrealizowano w 100%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie za 2014 r. wynosiło 4911 zł. Wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie 2131 tys. zł, co stanowi 99,9% planu po zmianach na 2014 r., w tym 1051 tys. zł przeznaczono na wykonanie pierwszego etapu robot budowlanych nowej siedziby RIO w Łodzi, tzn. budynku otrzymanego darowizną od miasta Łódź na potrzeby regionalnej izby obrachunkowej, 1080 tys. zł przeznaczono na zakupy inwestycyjne związane z informatyzacją. Zobowiązania na koniec 2014 r. wynosiły 6855 tys. zł, ale są to zobowiązania niewymagalne.

Wnioskuję o pozytywne zaopiniowanie części 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe.

Proszę o przyjęcie takiego wniosku."

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że ….

Tak?

Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Czesław Sobierajski (PiS):

Nie chodzi o sprzeciw, tylko chciałem powiedzieć o jednej sprawie.

Regionalne izby obrachunkowe zostały powołane do kontroli i oceny gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. W materiałach i w koreferacie było napisane, że przyjęty miernik zrealizowany był bardzo dobrze.

Natomiast, chciałem zapytać bardzo konkretnie. Przypadek województwa śląskiego akurat, gdzie byłem bardzo niedawno jeszcze radnym sejmiku. W długoletniej prognozie finansowej, żeby nie było właśnie 60% tego długu, albo przekroczenia, to wydłużano tę prognozę finansową do 2025 r., na Mazowszu chyba do 2050 r. I w tym momencie wykazuje się, że pod progiem bardzo niewiele, ale jednak jeszcze bezpiecznie, w miarę.

Tu zostało wymienionych kilka kluczowych miast Polski: Katowice, Rzeszów, Szczecin, Warszawa, Zielona Góra, gdzie przekroczyły te 60%. Natomiast województwa, o których wspomniałem z różnych powodów jeszcze przekraczają, ale są pod, mimo tej praktyki przedłużania w prognozie finansowej spłat, deficytów, itd., itd.

Mam pytanie. Mamy teraz środki europejskie, wkład własny. Chciałbym widzieć (żeby Komisja zleciła zbadanie, nie wiem), w jakiej sytuacji finansowej są faktycznie jednostki samorządu terytorialnego? Czy są gotowe na absorpcję tych rzeczy? Już tutaj jest napisane, że przekroczyły. A jak jest w całym kraju? A głównym zadaniem RIO, tak naprawdę, jest kontrola…. Wiadomo, tyle mieli, tyle wydali, itp. Jednak w kwestii podstawowej, do której badania służą RIO, nie mam jasności.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

To, oczywiście, ważne kwestie, związane z gospodarką finansową jednostek samorządu terytorialnego, ale akurat to nie jest do wyjaśnienia w tej chwili. To są ważne rze-

czy, ale podejrzewam, że warto zwrócić się do regionalnych izb obrachunkowych w tej kwestii, jeśli to pana interesuje.

Ale dziękuję za podniesienia tematu.

Pan poseł Czartoryski, proszę bardzo.

Poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo.

Dzisiaj dyskutujemy na temat wykonania budżetu regionalnych izb obrachunkowych i, rzeczywiście, ciekawe są te sytuacje, które są związane z sytuacją finansową samorządów, ale chciałbym powrócić do wykonania budżetu za 2014 r. regionalnych izb obrachunkowych.

Mianowicie, w ubiegłym roku, przy okazji dyskusji na ten sam temat, mieliśmy informacje o fluktuacji pracowników regionalnych izb obrachunkowych – odejściach z pracy na własną prośbę, co w dzisiejszych czasach przecież nie jest jakimś zjawiskiem powszechnym a raczej – zjawiskiem dziwnym. Z poprzedniego sprawozdania na ten temat mieliśmy informacje, że z pracy odchodzą na własną prośbę specjaliści wydziałów merytorycznych, szczególnie wydziałów informacji, analiz i szkoleń, inspektorzy analiz i szkoleń. Przeszło 70% spośród pracowników, którzy odeszli z izb, to byli inspektorzy wydziałów kontroli oraz specjaliści wydziałów informacji, analiz i szkoleń.

To było związane – oczywiście – z tym, że mieliśmy do czynienia z pewnym wysysaniem specjalistów regionalnych izb obrachunkowych przez samorządy, ze względu na znacznie niższe zarobki w regionalnych izbach obrachunkowych niż w samorządach.

Wczoraj mieliśmy dyskusję na ten sam temat przy okazji sprawozdania Najwyższej Izby Kontroli. Pan prezes Kwiatkowski powiedział, że niemożliwa jest sytuacja, w której kontrolerzy NIK kontrolują jednostki i kogoś, kto wielokrotnie więcej zarabia, zwrócił sam uwagę na zarobki w Najwyższej Izbie Kontroli. Ale mamy dzisiaj sytuację regionalnych izb obrachunkowych i nie widzę żadnego merytorycznego uzasadnienia, żeby średnia płaca była znacznie niższa niż w Państwowej Inspekcji Pracy i o wiele, wiele niższa niż w Najwyższej Izbie Kontroli.

Stąd moje pytanie do pana ministra: czy są przygotowywane na 2016 r. zmiany w tym zakresie, ponieważ słyszeliśmy tutaj deklaracje, że jest uwolnienie tej kłódki nadmiernego deficytu w finansach publicznych i jest szansa na poprawę sytuacji w administracji. Zatem, czy jest w tym względzie jakikolwiek plan, jeśli chodzi o regionalne izby obrachunkowe?

Przypomnę, że to jest niewiele ponad 4 tys. zł w regionalnych izbach obrachunkowych, które kontrolują coraz większą masę finansów państwa, bo przecież przez samorządy systematycznie przepływa coraz większa masa finansów. Związane jest to, oczywiście, z systematycznym przekazywaniem zadań i przenoszeniem tego ciężaru finansowego na samorządy. Dodatkowo, oczywiście, cała ta masa związana ze środkami unijnymi. Nie widzę tu powodu, żebyśmy już od tylu lat dyskryminowali finansowo płace w regionalnych izbach obrachunkowych.

Tę dyskusję prowadziliśmy już kilkakrotnie. Nie jest prawdą, panie ministrze, że to Minister Finansów tu trzyma kaganiec, bo poprawki zgłaszane na posiedzeniu Komisji do Spraw Kontroli Państwowej, byłem na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych – tam były odrzucane. Większość sejmowa sama odrzucała te poprawki, któreśmy wówczas zgłaszali, jeśli chodzi o wynagrodzenia w regionalnych izbach obrachunkowych.

Pytanie moje: czy jest jakikolwiek plan zmian w tym zakresie, który by częściowo starał się zniwelować tę sytuację płacową w regionalnych izbach obrachunkowych? Nie może być sytuacji, w której mamy tak potężną fluktuację pracowników, na okrągło, bo regionalne izby obrachunkowe muszą kilka lat szkolić takiego inspektora kontroli. Przecież to też kosztuje. Następnie, po wyszkoleniu, przychodzi inspektor kontroli do wydziału finansowego samorządu gminnego, czy tam, gdzie jest burmistrz i mówią mu: „Panie, co pan będzie nas kontrolował, mamy tu dwuipółkrotnie większą płacę. Zapraszamy do siebie". Przygotowanego, wyszkolonego pracownika regionalnych izb obrachunkowych, w prezencie.

Tak się dzieje, to są fakty.
Dziękuję.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo.
Proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MAiC Marek Wójcik:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, odpowiadam na to pytanie, które pan poseł zadał.

Pierwsze, w kontekście tego, czy coś zrobimy w 2016 r. Oczywiście, że tak. W tej sprawie wystąpiliśmy o zwiększenie. Gdyby się to powiodło, byłoby to 10% na wynagrodzenia głównie – odpowiadając na pytanie pana posła: 4900 zł brutto (trzeba powiedzieć „brutto") to bardzo niewielkie wynagrodzenie.

W stosunku do drugiego pytania, ja nie do końca zgadzam się z tym, że większość parlamentarna nie uznała racji dotyczących wynagrodzeń pracowników regionalnych izb obrachunkowych. Chcę skorzystać z okazji i podziękować państwu posłom za to, że w rezerwie budżetu państwa znalazła się osobna rezerwa tylko i wyłącznie na to zadanie. Bez tych środków byłoby nam w ogóle bardzo trudno zagwarantować sprawne działanie regionalnych izb obrachunkowych. Mamy nadzieję, że w tym roku, albo uda się nam bezpośrednio w tej części w budżecie zapisać wyższe kwoty, albo będziemy prosić państwa także o rezerwę, podobną jak w roku ubiegłym.

Z jednej strony – jak państwo słyszeliście – upominamy się o środki na wynagrodzenia dla izb, ale to nie jest tak, że możemy traktować wynagrodzenia w regionalnych izbach obrachunkowych wyjątkowo. Musimy na nie spojrzeć tak, jak na wynagrodzenia w całej administracji publicznej. Mamy nadzieję, że poprawiająca się sytuacja budżetu państwa pozwoli na to, żeby uchwalić budżet na rok 2016 ze zwiększonymi wynagrodzeniami.

Niestety, jest tak, że w wielu przypadkach pracownicy regionalnych izb zarabiają znakomicie mniej niż osoby, które zarządzają finansami w samorządach terytorialnych. Rzeczywiście, mamy kłopoty z kadrami, ale tym bardziej szacunek należy się tym osobom, które w regionalnych izbach obrachunkowych pracują. Cały czas, nieustająco natomiast staramy się doprowadzić do efektywności wydatków w tym zakresie, także w wyrównywaniu różnic między regionalnymi izbami w zakresie kosztów funkcjonowania tych izb, głównie w sferze – trzeba dodać – wydatków majątkowych i wydatków bieżących związanych z utrzymaniem infrastruktury. Ale oszczędności pozwolą nam troszeczkę zarobić na wynagrodzenia.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Waldy Dzikowski (PO):

Dziękuję bardzo.
Czy są jakieś pytania?
Nie ma, nie widzę, w takim razie uznaję, że zakończyliśmy dyskusję.

Drodzy państwo, jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, to uznam, że wspólnie obradujące komisje zaopiniowały pozytywnie wykonanie budżetu regionalnych izb obrachunkowych i upoważniły panią poseł Elżbietę Królikowską-Kińską do przedstawienia swojego stanowiska Komisji Finansów Publicznych.

Dziękuję bardzo za udział w posiedzeniu wspólnie obradujących komisji.